

Policy för riskbedömning av kemiska arbetsmiljörisker vid IGV

Policy för riskbedömning av kemiska arbetsmiljörisker vid IGV

Enligt lagar och regler är arbetsgivaren skyldig att arbeta strukturerat för att hantera kemiska arbetsmiljörisker och förebygga olycksfall.¹ Möjliga kemiska risker som kan orsaka ohälsa eller olycksfall i verksamheten ska undersökas och bedömas så ofta som verksamheten kräver genom en strukturerad och systematisk riskbedömning. Denna policy beskriver hur Institutionen för geologiska vetenskaper (IGV) ska arbeta med kemikalier och kemiska arbetsmiljörisker. Vid IGV liksom vid Stockholms universitet i stort används det webbaserade kemikaliehanteringssystemet KLARA för att förteckna kemikalier samt bedöma kemiska risker.

Generella riktlinjer vid användning av kemikalier vid IGV

- Om möjligt använda kemikalier med ”lägre farlighet”.
- Alla kemikalier ska förvaras på ett säkert sätt. Val av plats för förvaring av kemikalier beslutas av laboratorieansvariga. Förvaring i dragskåp är något som endast är tillåtet under pågående arbete.
- Inköp av kemikalier anmäls till behörig inventerare vid institutionen, som i sin tur säkerställer att KLARA är korrekt uppdaterat.
- Den som använder kemikalier i laboratorier är ansvarig för eventuellt avfall och utrensning av äldre kemikalier. Laboratorieansvarig kan bistå med information och avfallsetiketter.
- Förpackningar och behållare som innehåller kemikalier skall märkas med namn och datum. Om det kemiska innehållet inte framgår skall detta skrivas på förpackningen/behållaren.
- Olyckor och incidenter ska alltid rapporteras till laboratorieansvariga som i sin tur säkerställer att skadan anmäls i universitetets rapporteringssystem SAMIR (Säkerhet-Arbeitsmiljö-Miljö-Inrapportering).
- Ansvarig laboratorieingenjör vid respektive avdelning ansvarar för att en årlig inventering genomförs under perioden jan-feb. Inventeringsunderlaget ska skrivas under av prefekt/stf prefekt och sparas i pärm av ansvarig administratör för KLARA.

Förteckning av kemikalier i KLARA

De kemikalier som förekommer i verksamheten ska löpande identifieras och registreras i KLARA. Inköpare av kemikalier ska säkerställa att nedanstående uppgifter registreras i KLARA.

- Kemikaliernas namn (CAS-nummer)
- Leverantör, mängd och kvalitet
- Inköpsdatum
- Plats för förvaring av kemikalierna

Riskbedömning i KLARA

I samband med riskbedömning i KLARA ska nedan uppgifter bedömas och registreras.

- Benämning av det arbete som ska utföras i laboratoriet
- Datum för riskbedömningen

¹ En rad lagar, förordningar och föreskrifter redovisar kraven på myndigheter som syftar till att minska statens risk för olyckor och skadekostnader; såsom Lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003), Förordningen om statliga myndigheters riskhantering (SFS 1995:1300), Arbetsmiljöverkets föreskrifter som specifikt anger att kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2014:43) samt risker till följd av kvarts- stendamm i arbetsmiljön (AFS 2015:2) ska hanteras av arbetsgivaren.

- Deltagare vid riskbedömningen (ansvarig forskningsingenjör vid avdelningen, forskare och i förekommande fall student). Prefekt/Stf prefekt godkänner riskbedömningen.
- Typ av risk
- Vid behov anges åtgärder för att begränsa risken som kan orsaka ohälsa eller olycksfall samt agerande vid nödläge.
- Andra särskilda regler som kan gälla för risken.
- Ansvar och roller vid riskbedömning

Ansvar och roller vid riskbedömning

- Arbete i laboratorier av forskare/handledare/student ska i normalfallet inte påbörjas innan en riskbedömning slutförts.
- Forskaren eller studentens handledare är ytterst ansvarig för att riskbedömningen genomförs.
 - Forskaren/studentens handledare och ansvarig forskningsingenjör för avdelningen går tillsammans igenom vilka kemikalier som ska användas vid arbetet i laboratoriet och gör en riskbedömning. Om student/annan medarbetare ska utföra arbete i laboratoriet är det önskvärt att även studenten/medarbetaren deltar. Om detta inte är möjligt är det ytterst forskarens/studentens handledares ansvar att studenten/medarbetaren informeras om riskbedömningen kring det arbete som ska utföras i laboratoriet. Ansvarig forskningsingenjör för avdelningen registrerar uppgifterna i KLARA och säkerställer att prefekt/stf prefekt godkänner riskbedömningen i KLARA.
- En ny riskbedömning behöver inte göras vid återkommande arbete i laboratorium/verkstad som redan omfattas av en i tidigare sammanhang upprättad och godkänd riskbedömning.

Uppföljning av säkerhet i laboratorier och riskbedömningar i KLARA

För att säkerställa god efterlevnad av denna policy ska uppföljning av säkerheten i laboratorierna vid IGV och av riskbedömningarna i KLARA genomföras årligen, eller oftare vid behov. Uppföljningen går till enligt nedan.

- Under kvartal 2 görs en fysisk genomgång av samtliga laboratorier vid IGV med fokus på att identifiera risker rörande kemikaliehantering och stendamm. Vid dessa genomgångar görs även en genomgång av alla riskbedömningar i KLARA för att avgöra vilka bedömningar som ännu är aktuella och vilka som eventuellt bör tas bort. Prefekt/stf prefekt är sammankallande till dessa uppföljningar och med vid genomgångarna är; prefekt/stf prefekt samt laboratorieansvariga vid respektive avdelning.
- Vid den årliga skyddsronen närvarar; prefekt/stf prefekt, skyddsombud samt laboratorieansvariga från respektive avdelning.
- I nära anslutning till skyddsronen ska protokollet från skyddsronen följas upp. Prefekt/stf prefekt är sammankallande till mötet och vid mötet deltar; prefekt/stf prefekt, skyddsombud samt laboratorieansvariga vid respektive avdelning. Vid mötet går protokollet från skyddsronen igenom. Åtgärder som kan behöva vidtas diskuteras.
- Prefekt/Stf prefekt godkänner protokollet från skyddsronen och beslutar om nödvändiga åtgärder.